

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ

Черней Володимир Васильович,
ректор Національної академії внутрішніх
справ, доктор юридичних наук, професор

Шановні колеги!

Від імені ректорату і Вченої ради Національної академії внутрішніх справ вітаю учасників міжвідомчого круглого столу. Серед доповідачів – міжнародні експерти Консультативної місії ЄС в Україні, представники профільних комітетів Верховної Ради, фахівці Секретаріату Кабінету Міністрів, МВС, Національної поліції, Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури, Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства з питань запобігання корупції, судді, громадські діячі, а також науковці провідних закладів вищої освіти й науково-дослідних установ правоохоронного спрямування.

Після прийняття нового КПК України актуалізувалася проблема диференціації кримінального процесуального навантаження на органи досудового розслідування. Ідеться про запровадження давно очікуваного практиками спрощеного порядку провадження за значним масивом злочинів, що не є тяжкими, розслідувати які мали б співробітники оперативних та інших підрозділів, зокрема дільничні й офіцери превентивної служби.

Таку практику визнали успішною в низці європейських країн. Зокрема, у поліції Чеської Республіки розкриття та розслідування злочинів покладено одночасно на «поліцейських в уніформі» (аналог вітчизняних підрозділів патрульної та превентивної служб) і кримінальну поліцію. Наближеним до чеського є порядок спрощеного провадження в Грузії. На рівні міських управлінь патрульної поліції створено відділи з розслідування нетяжких злочинів з ознаками очевидності, які виявлені патрульними поліцейськими. Спрощене провадження застосовують також у кримінальному процесі Великої Британії, США, Франції, ФРН та інших країн.

Проблему перевантаження слідчих в Україні вже намагалися розв'язати. Наприклад, наказом МВС України від 6 лютого 1991 р. № 38 «Про організаційно-штатні питання по УМВС, МВС» на рівні Міністерства та ГУМВС, УМВС було створено відділи (відділення) з контролю за дізнанням. Зазначені нововведення на той час дещо зменшили навантаження на слідчих, оскільки працівники штатного дізнання здійснювали провадження досудового розслідування за окремими злочинами в повному обсязі.

Одним з ключових питань, яке потребує нагального вирішення, є належне кадрове забезпечення дізнання. Передусім ідеться про те, яких саме посадових осіб визначатимуть дізнавачами, уповноваженими розслідувати кримінальні проступки, чи матимуть такі офіцери належну компетентність. До виконання відповідних завдань безпосередньо долучено й Національну академію внутрішніх справ, адже на нашій базі, з урахуванням європейських стандартів і міжнародної практики, кваліфіковано забезпечується підготовка персоналу різних фахових груп.

На виконання доручення МВС України фахівці інституту підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації спільно з науково-педагогічними працівниками профільних кафедр, представниками Головного слідчого управління та Департаменту кадрового забезпечення Національної поліції розробили відповідні навчальні плани підвищення кваліфікації (спеціалізації) дізнавачів Національної поліції.

У межах роботи круглого столу презентуємо збірку методичних рекомендацій, підготовлену авторським колективом академії і ГСУ НПУ. На підставі аналізу законодавчих положень, практики й наукових джерел запропоновано орієнтовний порядок дій дізнавача під час досудового розслідування кримінальних проступків (зокрема передбачених ст. 286¹ КК України) зі зразками процесуальних документів і роз'ясненнями ключових положень матеріального та процесуального права.

Сподіваємося, що спільними зусиллями урядовців, керівників зацікавлених відомств, іноземних партнерів і науковців ми спроможні й надалі забезпечити системну роботу щодо освітнього та наукового забезпечення реалізації законодавства й удосконалення відповідної правозастосовної практики.

Бажаємо всім учасникам заходу плідної роботи, активного обміну думками, досвідом і здобутками.